

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Dorobek cyganologiczny Jerzego Ficowskiego	12
Cyganologia w Europie Zachodniej po II wojnie światowej	14
Cel książki	28
Metody	29
Dlaczego perspektywa poety?	37
Źródła	41
Struktura książki	43
Cyganie czy Romowie?	46
Podziękowania	48
1 Cygan, obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Cyganologia Jerzego Ficowskiego pomiędzy akcją osiedleńczą a festiwalem w Opolu	51
1.1. Akcja osiedleńczo-produktywizacyjna i jej dyskurs	58
1.2. Cyganie w oczach społeczeństwa większościowego	83
1.3. Opolska maskarada	105
2 Cygańskie imaginarium literackie Jerzego Ficowskiego	125
2.1. Wczesne inspiracje: Tuwim i Lorca	130
2.2. W oczach krytyki literackiej	134
2.3. Cyganie w poezji Jerzego Ficowskiego	143

2.4.	Niedokończona powieść	179
2.5.	Literatura dziecięca	183
3	Konstruowanie cygańkości.	
	Warsztat etnograficzny Jerzego Ficowskiego	191
3.1.	Cyganologiczne inspiracje Jerzego Ficowskiego	197
3.1.1.	Heinrich Moritz Gottlieb Grellmann, <i>Die Zigeuner</i>	198
3.1.2.	George Borrow i Romany Rye	205
3.1.3.	Nurty cyganologii akademickiej	210
3.1.4.	Polskie dyskusje cyganologiczne	215
3.1.5.	Heinrich von Wlislöcki i początki folklorystyki cyganologicznej	220
3.1.6.	Martin Block, <i>Die Zigeuner</i>	223
3.1.7.	Ruch romski w ZSRR	224
3.2.	Pierwsze publikacje cyganologiczne Jerzego Ficowskiego	226
3.3.	Cyganologiczna synteza Jerzego Ficowskiego	235
3.3.1.	Historia Cyganów	238
3.3.2.	Etnografia Cyganów	258
3.3.3.	Język cygański	284
3.4.	Modelowa cygańskość	289
3.5.	Recepcja badań cyganologicznych Jerzego Ficowskiego	297
4	Zagłada Cyganów w piśmiennictwie Jerzego Ficowskiego	315
4.1.	Warsztat naukowy Jerzego Ficowskiego jako badacza zagłady	328
4.1.1.	Dokumenty urzędowe	328
4.1.2.	Opracowania historiograficzne	335
4.1.3.	Relacje świadków	337
4.1.4.	Świadectwa Romów	351
4.2.	Cechy narracji Jerzego Ficowskiego o zagładzie Cyganów	369
4.2.1.	Etniczna cygańskość	370
4.2.2.	Polonizacja Cyganów	373
4.2.3.	Heroizm, dzikość, dziecinność i prymitywizm	378
4.3.	W stronę literatury: losy pieśni <i>Dre Oświęcim kher sy baro</i>	384
4.4.	Historia gefreitera Soetebiera	393
4.5.	Znaczenie prac Jerzego Ficowskiego dla współczesnych badań nad zagładą	395

5	Cygańska twórczość ludowa w opracowaniu Jerzego Ficowskiego. Tradycje badawcze, konteksty, praktyki redaktorskie	409
5.1.	Ludoznawcze korzenie cyganologii. Pieśń cygańska w badaniach cyganologicznych	414
5.2.	Cygańska ludowość w spuściźnie Jerzego Ficowskiego	432
5.2.1.	Pieśni cygańskie	432
5.2.2.	Warsztat tłumacza-cyganologa	446
5.2.3.	Prozatorskie utwory cygańskie	456
6	Twórczość i legenda biograficzna Bronisławy Wajs (Papuszy) w opracowaniu Jerzego Ficowskiego	463
6.1.	Życie i twórczość Bronisławy Wajs: źródła i opracowania	466
6.2.	Legenda biograficzna Bronisławy Wajs	471
6.3.	Kontrowersje wokół autorstwa utworów Bronisławy Wajs. Losy rękopisów	491
6.4.	Proces wydawniczy wierszy Bronisławy Wajs	496
6.4.1.	Dokumenty wydawnicze	497
6.4.2.	Warsztat redakcyjny i przekładowy Jerzego Ficowskiego.	505
6.4.3.	Tworzenie wierszy Papuszy	510
6.4.4.	Zmiany w przekładach	554
6.5.	Główne problemy recepcji biografii i twórczości Bronisławy Wajs	563
6.5.1.	Historia recepcji twórczości Bronisławy Wajs za życia Jerzego Ficowskiego	563
6.5.2.	Po śmierci Jerzego Ficowskiego: nowe biografie Papuszy	587
6.5.3.	Recepcja międzynarodowa. Znaczenie Papuszy dla historii literatury Romów	598
6.5.4.	Współczesne literaturoznawcze przyporządkowania twórczości Papuszy	611
	Zakończenie	619
	Bibliografia	631
	Nota bibliograficzna	669
	Wykaz ilustracji	671
	Indeks osób	677
	Summary	687